

Warszawa, dnia 28 maja 2021 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW,
FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ**

PT1.054.5.2021

**Pani
Elżbieta Witek**

**Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowna Pani Marszałek,

nawiązując do interpelacji z 4 marca 2021 r. nr 20492 poseł Joanny Jaśkowiak w sprawie kwalifikowalności podatku VAT w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Zgodnie z uchwałą Nr 102 Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego (Monitor Polski Dz. Urz. poz. 662, z późn. zm.), ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 może być udzielone wsparcie jako „dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych”.

Warunkiem prawidłowego wydatkowania środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL) jest ich przeznaczenie na wydatki majątkowe (§ 3 ust. 1 ww. Uchwały Nr 102), bez przesądzania, czy realizowane one będą przez samą jednostkę samorządu terytorialnego, czy przez jej jednostkę organizacyjną.

W Uchwale nie określono maksymalnego terminu, w jakim można wydać środki RFIL, jak również obowiązku zwrotu środków otrzymanych w ramach RFIL.

Art. 236 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) stanowi, że do wydatków majątkowych zalicza się inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego.

W Uchwale nie określono jakie tytuły zobowiązań związanych z inwestycjami mogą być pokrywane ze środków wsparcia, więc wspierana jest cała inwestycja, razem z podatkiem VAT, jeżeli stanowi on koszt inwestycji.

Uchwała (§ 13) i załącznik nr 5 do Uchwały nie wymieniają też, jakie dokumenty powinna dołączyć jednostka samorządu terytorialnego do informacji o wykorzystaniu środków. Zgodnie

z wzorem Informacji podaje się jedynie klasyfikację wydatku majątkowego (dział, rozdział), jego wartość oraz udział procentowy środków funduszu w wydatku majątkowym. Zatem brak jest podstawy do żądania innych danych, w tym faktur VAT nie objętych wzorem informacji.

Zgodnie z § 3 ust. 3 ww. Uchwały Nr 102 wsparcie, o którym mowa w Uchwale przeznaczone na wydatki majątkowe, może być również przeznaczone na wkład własny do inwestycji finansowanych z udziałem innych środków publicznych w zakresie, w jakim zakładano finansowanie tego wkładu z dochodów jednostek.

Obecnie w odniesieniu do budżetu jednostki samorządu terytorialnego funkcjonują szczególne zasady wykonywania budżetu (np. art. 212, art. 217 ust. 2 pkt 8, art. 237 ust. 1 ustawy o finansach publicznych), które umożliwiają funduszowe ujmowanie środków w budżecie samorządowym. Taka praktyka obowiązuje w samorządzie m.in. w zakresie opłat śmieciowych, opłat za sprzedaż alkoholu, opłat i kar za korzystanie ze środowiska. Nowością w wydatkowaniu środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych jest to, że środki te mają charakter majątkowy, a nie bieżący jak dotychczasowe „fundusze”.

W przypadkach nieobjętych wprost ww. Uchwałą Nr 102 mają zastosowanie przepisy ogólne, w tym przepisy ustawy o finansach publicznych i akty wykonawcze do ustaw.

Zgodnie z art. 2a¹ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.):

„Art. 2a. 1. W celu przeciwdziałania COVID-19 Rada Ministrów może przyjmować programy rządowe udzielania wsparcia finansowego skierowane do poszczególnych przedsiębiorców lub ich grup, z uwzględnieniem właściwych regulacji szczególnych oraz wymogów dotyczących pomocy publicznej.

2. Program rządowy, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności organ lub organy i instytucje właściwe do udzielania wsparcia finansowego, a także tryb, formy, kwotę, warunki i okres udzielania wsparcia finansowego oraz zasady monitorowania i sprawozdawczości związane z realizacją programu.

3. Działania, o których mowa w ust. 1, mogą być finansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, 695, 1086, 1262 i 1478), z uwzględnieniem regulacji dotyczących pomocy publicznej”.

Biorąc pod uwagę powyższe należy zauważyć, że – z uwagi na źródło finansowania, jakim jest Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 – w kwestiach nieuregulowanych w uchwale Rady Ministrów ustanawiającej program rządowy udzielania wsparcia finansowego zastosowanie będą miały przede wszystkim przepisy art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem

¹ Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 1747)

COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568, z późn. zm.), w szczególności ust. 11-13 art. 65.

Jednocześnie warto zauważyć, że wypłaty środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 nie stanowią dotacji w rozumieniu art. 126 ustawy o finansach publicznych, w związku z czym nie będą miały zastosowania art. 168 i 169 tej ustawy, dotyczące zasad zwrotu niewykorzystanych dotacji.

Dodatkowo pragnę nadmienić, że zgodnie z art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych² do zadań izb należy udzielanie wyjaśnień na wystąpienia jednostek samorządu terytorialnego w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych. Regionalna izba obrachunkowa udziela wyjaśnień podmiotom będącym w zasięgu jej działania ze względu na siedzibę tych podmiotów. W przypadku zatem szczegółowych kwestii dotyczących stosowania regulacji związanych z RFIL w konkretnych przypadkach jednostki samorządu terytorialnego mogą zwrócić się z zapytaniem do odpowiedniej izby.

Podkreślić należy, że kwestia kwalifikowalności wydatków (w tym VAT) w ramach RFIL związana jest z założeniami i zasadami funkcjonowania tego programu, a nie z zasadami dotyczącymi opodatkowania podatkiem VAT określonych czynności, zawartymi w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług³ oraz w przepisach wykonawczych do tej ustawy. Jednostki samorządu terytorialnego mogą – w odniesieniu do określonych czynności wykonywanych w ramach realizowanych przez nie działań – posiadać status podatnika VAT. W takiej sytuacji ciężą na nich obowiązki i przysługują im prawa wynikające z przepisów i zasad funkcjonowania systemu VAT, w tym prawo do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony przy nabyciu towarów i usług wykorzystywanych do działalności opodatkowanej. Przepisy o VAT nie ograniczają możliwości pozyskania dofinansowania od podmiotu trzeciego lub z zewnętrznego funduszu na kwotę VAT – niezależnie od kwestii czy podatnikowi (w tym wypadku jednostce samorządu terytorialnego) przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego z tytułu dokonanych zakupów, czy też prawo to nie przysługuje. Kwestia ewentualnego wpływu ww. prawa do odliczenia podatku naliczonego na kalkulację wysokości wsparcia inwestycji ze środków Funduszu wykracza poza ramy systemu VAT.

Z poważaniem

Z upoważnienia Ministra Finansów,
Funduszy i Polityki Regionalnej

Jan Sarnowski

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

² Dz. U. z 2019 r. poz. 2137

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 685, z późn. zm.